

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego

DSW-WPN.055.12.2026.ŁM
Warszawa, 23 lipca 2026 r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiedź na interpelację nr 18132

Szanowny Panie Marszałku,

składałam na Pana ręce odpowiedź na interpelację Posła na Sejm RP Pana Tomasza Treli w sprawie bezpieczeństwa pracowników szkół wyższych oraz wzmocnienia ich ochrony prawnej.

Szanowny Panie Pośle,

w odpowiedzi na pytania w sprawie bezpieczeństwa pracowników szkół wyższych (pracowników dydaktycznych i administracyjnych) oraz wzmocnienia ich ochrony prawnej, proszę o przyjęcie poniższych informacji.

1. Czy do resortu dotarły sygnały dotyczące narastającej agresji wobec pracowników szkół wyższych?

Działania Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (MNiSW) na rzecz bezpieczeństwa w uczelniach obejmują wszystkie osoby tworzące wspólnotę uczelni, w szczególności studentów, doktorantów, nauczycieli akademickich, pracowników administracyjnych, technicznych, bibliotecznych, pracowników obsługi oraz innych osób wykonujących zadania na rzecz tych podmiotów. Każdy indywidualny sygnał dotyczący funkcjonowania uczelni jest analizowany w ramach sprawowanego nadzoru, a kwestie bezpieczeństwa, które obejmują wiele różnych aspektów, w tym m.in. bezpieczeństwo osobiste pracownika uczelni w sytuacjach zagrażających życiu i zdrowiu, są traktowane z pełną powagą. Do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego nie wpływały dotychczas wystąpienia środowiska akademickiego bezpośrednio dotyczące zjawiska narastającej agresji wobec pracowników uczelni, natomiast MNiSW ma świadomość, że w obliczu narastających zagrożeń, w tym incydentów przemocowych oraz ogólnego nasilenia napięć geopolitycznych, konieczne jest wzmocnienie mechanizmów bezpieczeństwa w uczelniach.

Tragiczne wydarzenie, do jakiego doszło w ubiegłym roku na terenie Uniwersytetu Warszawskiego, stało się impulsem do podjęcia skoordynowanych działań na rzecz wzmocnienia bezpieczeństwa wśród społeczności akademickiej. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego we współpracy z instytucjami przedstawicielskimi szkolnictwa wyższego i nauki, tj. Konferencją Rektorów Akademickich Szkół Polskich oraz Radą Główną Nauki i Szkolnictwa Wyższego, a także z udziałem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz z przedstawicielami służb mundurowych konsultowało i analizowało propozycje możliwych działań w celu zwiększania zapewnienia bezpieczeństwa na terenie uczelni, które zostały następnie przedstawione uczelniom.

2. Czy pracownicy uczelni – wzorem nauczycieli – także powinni mieć zapewniony status funkcjonariuszy publicznych?

Status funkcjonariusza publicznego został zapewniony osobom wskazanym w art. 115 § 13 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. z 2025 r. poz. 383, ze zm.), dalej: „KK”. Są to: Prezydent RP, poseł, senator, radny, poseł do Parlamentu Europejskiego, sędzia, ławnik, prokurator, notariusz, komornik, kurator sądowy, syndyk, osoba orzekająca w organach dyscyplinarnych działających na podstawie ustawy, pracownik administracji rządowej, innego organu państwowego albo samorządu terytorialnego – poza osobą wykonującą wyłącznie czynności usługowe – a także inna osoba w zakresie, w którym jest uprawniona do wydawania decyzji administracyjnych. Wśród wymienionych enumeratywnie nie ma nauczycieli akademickich. Natomiast art. 115 § 19 KK definiuje osobę pełniącą funkcję publiczną jako: funkcjonariusz publiczny, członek organu samorządowego, osoba zatrudniona w jednostce organizacyjnej dysponującej środkami publicznymi, chyba, że wykonuje wyłącznie czynności usługowe, a także inna osoba, której uprawnienia i obowiązki w zakresie działalności publicznej są określone lub uznane przez ustawę lub wiążącą Rzeczpospolitą Polską umowę międzynarodową.

W związku z powyższym w stosunku do nauczycieli akademickich można przyjąć, iż osoby pełniące funkcje kierownicze w uczelni publicznej, m.in. rektor, prorektor, dziekan, prodziekan, dyrektor instytutu lub kierownik jednostki organizacyjnej – jeżeli dana funkcja ma charakter kierowniczy i wynika z ustawy lub statutu uczelni mogą zostać uznane za funkcjonariuszy publicznych w rozumieniu art. 115 § 13 KK. Natomiast pozostali nauczyciele akademicki oraz pracownicy uczelni nie będący pracownikami akademickimi, którzy uczestniczą w realizacji zadań systemu szkolnictwa wyższego i nauki i jednocześnie wykonują zadania o istotnym znaczeniu publicznym, mogą być uznani za osobę pełniącą funkcję publiczną, na podstawie art. 115 § 19 KK. Taką interpretację potwierdza wyrok Sądu Najwyższego z 25 czerwca 2004 r., sygn. V KK 74/04, w którym zostało orzeczone, że działania nauczyciela akademickiego związane z wykonywaniem przez niego obowiązków określonych w ustawie stanowią realizację jednego z konstytucyjnych zadań państwa (art. 70 ust. 1 Konstytucji RP) i spełniają kryterium pełnienia funkcji publicznej. Dodatkowo w tym kontekście należy wskazać że orzecznictwo sądów administracyjnych (patrz orzeczenie NSA z 8.07.2015 r., sygn. akt I OSK 1530/14 oraz z dn. 10.04.2024 r, sygn. akt I SAB/Sz 19/24) skłania się ku szerokiej wykładni pojęcia „osoby pełniącej funkcję publiczną”, obejmując nim osoby realizujące zadania publiczne. W konsekwencji nie budzi zasadniczych wątpliwości, że działalność nauczycieli akademickich ma charakter publiczny. Okoliczność ta sama w sobie nie przesądza jednak o zasadności objęcia tych osób statusem funkcjonariusza publicznego. Status taki wiąże się nie tylko z przyznaniem szczególnej ochrony prawnej, lecz także z określonym zakresem obowiązków i odpowiedzialności przewidzianych w przepisach prawa.

Mając na uwadze powyższe, uprzejmie informuję, że na obecnym etapie, nie jest możliwe stwierdzenie, czy objęcie pracowników uczelni statusem funkcjonariuszy publicznych, jest zasadne, gdyż wprowadzenie takiego rozwiązania wymagałoby przeprowadzenia pogłębionej, wieloaspektowej analizy.

3. Czy w resorcie nauki są prowadzone jakiekolwiek działania zmierzające do wprowadzenia stosownych zmian ustawowych? Jeśli nie – dlaczego?

Mając na względzie powyższe wyjaśnienia, informuję, że Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego nie prowadzi obecnie prac legislacyjnych zmierzających do przyznania pracownikom uczelni i instytutów badawczych statusu funkcjonariusza publicznego, ani związanej z nim szczególnej ochrony prawnej.

Natomiast w kontekście zwiększania bezpieczeństwa na uczelniach, należy wskazać, że dnia 20 stycznia 2026 r. zostało podpisane porozumienie pomiędzy Ministrem Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie

rekomendacji dotyczących wzmocnienia bezpieczeństwa na polskich uczelniach. Dokument ten stanowi zbiór praktycznych zaleceń i dobrych praktyk, których celem jest wsparcie uczelni w zakresie wzmocnienia bezpieczeństwa na terenie uczelni, doskonalenia procedur reagowania kryzysowego oraz w minimalizowaniu potencjalnych zagrożeń z poszanowaniem konstytucyjnej zasady autonomii szkół wyższych.

Ich implementacja powinna być dostosowana do specyfiki danej uczelni i jej indywidualnych potrzeb, z możliwością konsultacji zarówno z właściwymi przedstawicielami administracji państwowej, jak też w drodze ustaleń wewnętrznych z przedstawicielami środowiska akademickiego. W razie potrzeby, uczelnie mogą skorzystać z istniejących zasobów zewnętrznych, takich jak szkolenia Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Policji, bez generowania dodatkowych obciążeń finansowych. Rekomendacje zawarte w dokumencie zostały podzielone na 4 obszary obejmujące:

- organizację i funkcjonowanie uczelni,
- podnoszenie świadomości społeczności akademickiej na temat istniejących zagrożeń (w tym szkolenia wewnętrzne i zewnętrzne, kampanie informacyjne),
- modernizację infrastruktury technicznej i wdrożenie zabezpieczeń,
- rozwijanie współpracy z podmiotami zewnętrznymi oraz wdrażanie procedur w zakresie bezpieczeństwa i reagowania kryzysowego.

Treść podpisanego dokumentu została przekazana uczelniom w celu wykorzystania i uwzględnienia w podejmowanych przez nie działaniach. Należy wyjaśnić, że zgodnie z art. 23 ust. 2 oraz art. 50 ust. 1 i art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. zm.) do kompetencji rektora należy m.in. zarządzanie uczelnią, reprezentowanie jej na zewnątrz, zapewnianie wykonywania przepisów obowiązujących w uczelni oraz dbanie o utrzymanie porządku i bezpieczeństwa na terenie uczelni, jak i zapewnienie bezpiecznych warunków pracy. Zatem w kwestiach dotyczących porządku i dbania o bezpieczeństwo osób przebywających na terenie danej uczelni właściwy jest jej rektor. Zgodnie z ww. ustawą rektorzy zawierają porozumienia z właściwym organem służby określające przypadki związane z utrzymaniem porządku i bezpieczeństwa uzasadniające przebywanie tej służby na terenie uczelni. Rektor w ramach autonomii podejmuje działania mające na celu przygotowanie i wdrożenie procedur, regulaminów i wytycznych mających na celu zapobieganie, eliminowanie i zmniejszanie ryzyka wystąpienia sytuacji kryzysowych, a także określenie zasad reagowania w przypadku wystąpienia różnych sytuacji nadzwyczajnych. W efekcie podjętych działań w uczelniach są m. in. dokonywane przeglądy i aktualizacje wewnętrznych procedur dotyczących bezpieczeństwa na ich terenie oraz porozumień zawieranych ze służbami państwowymi odpowiedzialnymi za utrzymanie porządku publicznego i bezpieczeństwa wewnętrznego. Są także podejmowane działania informacyjne i edukacyjne poprzez realizację szkoleń z reagowania kryzysowego i bezpieczeństwa adresowanych do członków wspólnoty akademickiej.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia
Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Maria Mrówczyńska
Podsekretarz Stanu
/ – podpisano cyfrowo/

Do wiadomości:
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów.